

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Rännikatuverkoston suunnitteluohje strateginen maankäyttö, Tuuli Martikainen

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2030 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen <ul style="list-style-type: none"> • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen 	++ ++ o ++	Ohjeen linjaukset mahdollistavat viihtyisän, vehreän, meluttoman ja turvallisen rännikatuverkoston, joka tukee verkoston käyttäjien mielenterveyttä sekä fyysistä ja sosiaalista aktiivisuutta.
2	Elinvoimainen ja kasvava <ul style="list-style-type: none"> • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta 	+ ++ o + ++	Ainutlaatuisen rännikatuverkoston kehittämisellä voi olla kaupungille merkittäviä imagohyötyjä esimerkiksi matkailun lisääntymisen ja paluumuuton kautta. Lisäksi kaupunkiyhteisön identiteetti ja ylpeys omasta ympäristöstään vahvistuvat ja keskustan vetovoima paranee.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas <ul style="list-style-type: none"> • Kiertotalous ja resurssiviisaus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky 	+ ++ + ++	Viherrakenteen vahvistamisella, läpäisevien pintojen lisäämisellä ja autoliikenteen poistamisella parannetaan kestävien liikkumismuotojen ensisijaisuutta. Samalla melu- ja ilmansaasteet vähenevät, paikallinen pienilmasto viilenee ja hulevesien käsittely tehostuu. Läpäisevät pinnat ja vilvoittava kasvillisuus ovat suorassa yhteydessä resurssiviisauteen; ne vähentävät muun muassa rakennusten viilennystarpeita ja hulevesiviemäreiden rakentamistarvetta. Lisäksi katusaneerauksissa panostetaan kierrätettävien materiaalien käyttöön.

4	Uudistuva ja yhdessä tekevä <ul style="list-style-type: none"> • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous 	o o o +/-	Ohjeessa esitettyjen periaatteiden kaupungille aiheutuvat kustannukset jäävät pääosin maltillisiksi. Verkoston kehittämisellä voidaan katsoa olevan myös kauaskantoista taloudellista hyötyä keskustan resilienssin, ihmisten hyvinvoinnin ja liikkumisympäristön parantumisen myötä.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: <ul style="list-style-type: none"> • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys 	+	Ainutlaatuisen rännikatuverkoston kehittäminen voi tuoda myös kansainvälistä huomiota ja kiinnostusta esimerkiksi markkinoinnin ja kansainvälisten opiskelijoiden ja työntekijöiden välityksellä. Suunnitteluohje viedään TAAVI-karttapalveluun suunnittelijoiden käytettäväksi.

Johtopäätös ja perustelut:

Vaikutukset ovat kokonaisuudessaan positiiviset ja kauaskantoiset. Suunnitteluohje toteuttaa kaupungin strategiaa hyvin. Kokonaisuudessaan rännikatuverkosto kehittyy suunnitteluperiaatteiden vaiheittaisen toteutumisen myötä toimivammaksi ja parantaa koko keskusta-alueen kaupunkikuvaa sekä kävelyn ja pyöräilyn sujuvuutta. Kaupungille koituvat kustannukset jäävät maltillisiksi.

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten sosiaaliset ja terveysvaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:

Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki **X**

Kohdistuuko päätös jonkinkin tiettyyn väestöryhmään **Ei**

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	Lisää kaikkien yhtäläisiä mahdollisuuksia kokoontua ja nauttia keskustan lähiliikunta ja ajanviettomahdollisuuksista ja viihtyisästä kaupunkitilasta. Erityiskatujen pientapahtumat ja taide lisäävät kulttuurin saavutettavuutta (ilmaista, ulkotiloihin on helppo tulla yksin tai yhdessä).
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	+	Julkisen kaupunkitilan ja erityisesti viihtyisät oleskelun tilat toimivat alustoina ihmisten kohtaamisella ja yhteisöllisyyden synnylle. Esimerkiksi taskupuistojen kehittäminen yhdessä asukkaiden kanssa luo pohjan yhteisölliselle toiminnalle puistoissa. Julkinen kaupunkitila on alusta, jossa paikalliskulttuurin on mahdollista toteutua.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan,	+	Keskusta-alueen lähiliikuntamahdollisuudet sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet paranevat. Julkisen tilan viihtyisyyden ja

	viristäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)		kunnossapidon kehittyminen voi myös vähentää ilkkivaltaa ja riskikäyttäytymistä kaupunkitilassa.
4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	++	Moottorijoneuvoilla liikkumisen rajoittaminen ja viherrakenteen lisääminen parantavat rännikatuverkoston pienilmaston laatua ja vähentävät melua. Tämä tukee asukkaiden ja kadulla liikkuvien mielenterveyttä. Viihtyisä ympäristö ja suurempi levähdyspaikkojen määrä kannustavat liikkumaan jalan ja pyörällä.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	0	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	+	Ei suoria vaikutuksia. Vaikutukset ovat välillisiä esim. rännikatuverkosto, taskupuistot mukaan lukien, tarjoaa ilmaisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia kaikille. Esim. kulttuurikatujen taide ja pientapahtumat
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	+	Kohtaamispaikkojen mm. penkkien lisääminen ja taskupuistojen kunnostaminen kannustavat entistä enemmän ulkona oleiluun, joka on kynnyksetön tapa olla yhdessä, jossa kukaan ei omista tilaa ja kaikki ovat tervetulleita. Verkoston kehittäminen eläväisempään ja viihtyisämpään suuntaan, joka nostattaa turvallisuuden tuntua. Näin voidaan saada esimerkiksi naiset, lapset ja nuoret käyttämään verkostoa enemmän.

Johtopäätös ja perustelut

Vaikutukset ovat kokonaisuudessaan positiiviset. Suunnitteluohjeen periaatteet tukevat ihmisten sosiaalista ja fyysistä aktiivisuutta ja tarjoavat ilmaista matalankynnyksen tekemistä ja olemista yhteisessä kaupunkitilassa.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutusikäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	++	Muun muassa viherrakenteen lisääminen ja julkisivujen elävöittäminen sekä moottorijoneuvoliikenteen rajoittaminen parantavat elinympäristön ja jalankulun ja pyöräilyn reittien viihtyisyyttä, vähentävät melua ja parantavat ilmanlaatua.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	+	Viherrakenteen kehittämisessä huomioidaan istutusten monimuotoisuus ja viheryhteyksien jatkuvuus.

3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	++	Vaikutukset osittain välillisiä. Ohjeen linjaukset ohjaavat keskustan resilienssin vahvistamiseen mm. vettäläpäisevän pinnan lisäämisellä ja viherrakenteen vahvistamisella, joka parantaa pienilmaston laatua ja lisää hiilinieluja. Samanaikaisesti ohje rajoittaa moottoriajoneuvoliikennettä verkostossa ja tukee kestävien liikkumismuotojen käyttöönottoa.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	+/-	Rännikatusaneerauksissa pyritään käyttämään mahdollisimman paljon kierrätettyä materiaalia ja aikaa sekä kulutusta kestäväää materiaalia. Saneeraukset kuluttavat kuitenkin aina myös luonnonvaroja ja resursseja.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	++	Rännikatuverkosto on kuopiolainen kulttuuriperintö. Suunnitteluohje vaalii verkoston historiallisia ominaispiirteitä esimerkiksi rajoittamalla rakentamiskorkeuksia rännikatujen varsilla ja ohjaamalla perinteiseen suljettuun katutilaan, jotta historiallinen korttelirakenne säilyy. Vyöhykejako ja vyöhykekohtaiset periaatteet mahdollistavat rännikatutilojen personoinnin mahdollistaen toisaalta vanhan Kuopion vyöhykkeellä historiallisen rännikatukuvan säilymisen ja toisaalta ydinkeskustan ja asuinvyöhykkeen modernin ja tiiviin kehittymisen.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	++	Suunnitteluohjeen periaatteet eheyttävät toteutuessaan monin paikoin rikkonaista rännikatukuvaa ja yhtenäistävät verkoston luonnetta merkittävästi.

Johtopäätös ja perustelut

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon ovat positiiviset. Rännikatuverkoston kehittäminen ohjeen linjausten mukaisesti tukee keskustan resilienssin kehittymistä ja parantaa keskustan kaupunkikuvaa.

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne)	o	Ei suoria vaikutuksia.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+/-	Suunnitteluohjeessa esitetyt periaatteet aiheuttavat kaupungille kustannuksia. Kustannukset ovat kuitenkin maltillisia suhteessa niistä

			saataviin hyötyihin. Keskustan viherrakenteen vahvistaminen ja päästöttömien kulkumuotojen olosuhteiden kehittäminen hillitsevät esimerkiksi ilmastonmuutoksesta koituvia kustannuksia tulevaisuudessa. Samalla kaupunkilaisten henkinen ja fyysinen hyvinvointi kasvaa, joka luo jo itsessään kansantaloudellista arvoa.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	+	Suunnitteluohje tukee suunnittelijoita hankekohtaisten suunnitteluratkaisujen tekemisessä ja perustelemisessa. Ohje esittää kaupungin rännikatuverkoston jatkokehittämisen peruseriaatteet selkeästi ja tiiviisti, ja auttaa suunnittelijoita, päättäjiä ja keskeisiä sidosryhmiä hahmottamaan rännikatuverkoston kehittämisen pääperiaatteet nopeasti. Ohje vie TAAVI-karttapalveluun, jossa se on helposti henkilöstön hyödynnettävissä.
Johtopäätös ja perustelut			
Vaikutukset ovat pääosin positiivisia. Ohje selkeyttää kaupungin toimintatapoja ja tehostaa suunnitteluratkaisujen tekemistä. Vaikutukset kunnan talouteen ovat maltillisia.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetarkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	+/-	Verkoston viihtyisyyden ja toimivuuden kehittäminen yhdessä liiketilojen lisäämisen kanssa tuo lisää yrittämisen mahdollisuuksia rännikaduille. Katujen kehittyminen voi nostaa liiketilojen arvoa. Toisaalta lisääntyvä kilpailu hillitsee sitä.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	
4	Yritysten kehittämiseen	+	Rännikatujen varsien yritykset voivat hyötyä rännikatubrändin vahvistumisesta mm. voivat hyödyntää markkinoinnissa
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	+	Verkoston kehittäminen nostaa todennäköisesti rännikatujen käyttöastetta, joka voi osaltaan lisätä

			rännikatujen varsien yritysten asiakasvirtoja.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	0	
<p>Johtopäätökset ja perustelut Vaikutukset ovat välillisiä ja jäävät kohtuullisiksi, mutta uskotaan jäävän kokonaisuudessaan positiivisiksi. Verkoston kehittäminen vahvistaa yrittämisen mahdollisuuksia rännikatujen varsilla.</p>			

Täydentävien arviointien toteuttaminen

Onko päätöksestä tehty:

- Laajempi lapsivaikutusten arviointi: **Ei**
- Tiedonhallintalain mukainen muutosvaikutusten arviointi: **Ei**
- Maaseutuvaikutusten arviointi: **Ei**
- Muu vaikutusten arviointi: **Kyllä**, Suunnitteluohjeen liitteenä

Onko päätöksestä tehty vaihtoehtotarkasteluja: **Ei**